

[Raunkjær.]

op til, at vi skal have en ren landbrugslov, gældende for alle de forbedringsområder, der er omtalt i lovens § 1, uden statslån og statstilskud. Den nuværende tilskudslov fra 1970 har ikke været i kraft siden 17. maj 1972, den har været ramt af bevillingsstop. Det har været meget forstyrrende med dette stop for arbejder, der har været lagt op til under den nugældende lov, og for arbejder op gennem årene. Det har virket meget uheldigt, at projekterede arbejder er blevet forsinket gang på gang. Problemet med disse stop kommer vi vel ud over ved at gøre det til en lov uden statspenge.

Når lovgivningsmagten nu alligevel som her medvirker til at give hjemmel for en førsteprioritering, er det, fordi man finder, at sådanne grundforbedringsarbejder er nyttige og meget samfundsgavnige og derfor bør gennemføres. Vi fra venstres gruppe kan støtte tanken bag og dermed selve dette lovforslag.

For at man kan opnå disse lån i banker, sparekasser og realkreditinstitutter, skal der ligge en færdigudarbejdet plan med økonomiberegning, der viser, at værdiforøgelsen bliver større end de med grundforbedringsarbejdet forbundne udgifter. Denne plan skal være godkendt af amtets jordbrugskommission, og det finder vi meget fornuftigt.

De forskellige grundforbedrings- og tilskudslove, vi har haft siden 1930'erne, har medvirket til, at mange gode arbejder er gennemført, nu sidst som et af de største Skjernådalens afvanding, der kostede 31 mill. kr. at gennemføre, men hvor der til gengæld alene i 1973 blev avlet afgrøder til en værdi af ca. 20 mill. kr.

Adskillige arealer er endnu vandlidende og trænger til afvanding. De gamle drænsystemer er ved at blive nedbrudt og trænger til fornyelse. Det er vigtigt for afgrødernes trivsel, at der er god balance i vandforsyningen. Under denne for landbruget så pressede arbejdssituation er det også vigtigt, at jorden er til at komme på med de store tunge mandskabsbesparende maskiner.

Derfor er det godt med dette lovforslag, hvis det er inspirerende nok til at gå i gang med de grundforbedringsarbejder, der venter på at blive udført. Det vil være gavnligt at komme ind i en jævn fremadskridende

udviklingslinie fremfor den siksakkurs, der har kendetegnet de senere år på disse områder. Der kan være nogle problemer omkring bl. a. afskrivningsforholdene, og dem vil vi gerne fra venstres side have set på i et udvalgsarbejde.

Erik Hansen (RV):

Det lovforslag, som er til behandling nu, tager jo afsked med en, skal vi sige tidsperiode i dansk landbrug, men alligevel også en tidsperiode, om hvilken man må sige, at den indebar tilsyneladende nogen solidaritet mellem erhvervene.

Jeg er for så vidt noget bekymret over, at man nu siger, at det, der oprindeligt var dels statslån, dels statstilskud, nu forsvinder og afløses af en fortrinsparteret. Jeg forstår naturligvis fuldt ud ministeren, der fremsætter lovforslaget ud fra den betragtning, at det er en presset situation, vi er i, og den situation indebærer i øvrigt også, at den lovgivning, som vi har haft på dette område, ikke rigtig har virket, fordi der har været sat stop for udlånene.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige, at på den baggrund kan det radikale venstre tilslutte sig forslaget. Men jeg vil også gerne føje til, at jeg ikke ønsker at gøre det på samme måde med, skal vi sige piskesmæld, som den socialdemokratiske ordfører, hr. Buchart Petersen, for et øjeblik siden gjorde det her fra talerstolen, hvor han meget kraftigt og meget stærkt sagde, at nu var tiden inde til, at den enkelte landmand selv måtte betale. Jeg tror ikke, at man skal svinge pisken, når princippet, at man med et tilskud igennem årene ligesom har opmuntret den enkelte landmand til at tage denne opgave på sig, nu forsvinder.

Se, der er også et andet forhold, som vi nok også skal have taget stilling til, men i anden forbindelse. Det er det, at det er meget godt, at man siger, at nu låner man i normale pengeinstitutter. Men når den effektive rente på obligationer i dette øjeblik svinger omkring 14-15 pct., så tror jeg nok, at der er mange af de tusinder, som har behov for at få drænet, som tager lidt sindigt på sagen.

Jeg står her med et udklip fra et dagblad, hvori landskonsulent Kaj Skriver fra Århus siger, at 75 pct. af alle landbrugsejendomme har dræningsproblemer. Når det er 75 pct.